Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88
číslo 32
10. srpna 2008
Cena: 6 Kč

V chrámu sv. Mikuláše připomněli Dietricha Bonhoeffera

Nedělních bohoslužeb dne 27. července v chrámu sv. Mikuláše se účastnili nejen pravidelní návštěvníci z řad členů staroměstské náboženské obce. Do posledního volného místečka chrám zaplnili hosté; jednak účastníci Husitskou teologickou fakultou UK pořádaného mezinárodního kongresu "O díle a životě Dietricha Bonhoeffera", jednak Městský sbor z německého Freiburgu. Rozličnost jazyků naprosto nebyla překážkou, všichni účastníci bohoslužeb dostali při vstupu do chrámu příslušnou jazykovou verzi kázání, úplně všichni Farského liturgii a české znění písně "Je pevným hradem Pán Bůh náš" od Martina Luthera a písně "Ježíši krásný". Takže všichni, bez rozdílu národnosti, se mohli zúčastnit naší liturgie i zpívat české znění všeobecně známých písní.

Úvodní liturgickou pasáž sloužil jáhen Mgr. Phanuel Osweto, PhD., student pátého ročníku Husitské teologické fakulty. Kázání zazněla dvě, obě na totožný biblický text Matoušova evangelia. Ježíšova slova k učedníkům "Jděte raději ke zbloudilým ovcím domu izraelského a kažte, že se přiblížilo království nebeské" vyložil nejprve v anglické promluvě lutherský pastor Rev. John W. Matthews ze Spojených států amerických. Zabýval se především výrazem "přiblížilo se" - "is near". Zdůraznil, že blízkost ve vztazích mezi lidmi i mezi Bohem a lidmi vyžaduje citlivé vyvážení mezi přímým dotykem a rezervovaným odstupem. My všichni jsme v nebezpečí dvojího extrému, řekl kazatel. Na jedné straně, jako fundamentalisté, se tváříme jako lidé, kteří si s Bohem důvěrně tykají, na druhé straně, jako sekularisté, chceme mít od Boha co největší odstup, abychom mohli uplatnit svoji absolutní svobodu. Bonhoeffer nás dodnes učí právě té citlivé vyváženosti mezi blízkostí a odstupem.

Poté přednesl svůj výklad téhož biblického textu místní farář Mgr. Lumír Čmerda. Zabýval se z Kristova misijního pokynu slovem "raději" a slovy "přiblížilo se". Kdyby Ježíš nepoužil slova "raději" a dal učedníkům jednoznačný příkaz jít pouze k židovským souvěrcům, křesťanství by patrně nikdy nepřekročilo hranice Palestiny. Že jsme se tu dnes sešli prakticky z celého světa, za to, kromě jiného, zřejmě vděčíme i Kristovu slovu "raději". Slovní spojení "přiblížilo se" pak církev během svých dějin mnohokrát podcenila a tvářila se, že ona je již nyní místem takového nebeského kralování. Dietrich Bonhoeffer takové mocipanské jednání považoval za pokračování křížových výprav a vyzval křesťany, aby pečlivě hledali onen bod "blízkosti". Kazatel pak zakončil svou česky přednesenou promluvu vyznáním, že tento pevný bod Boží blíz-

Dokončení na str. 3

Potřebuji ke své víře církev? 4

Loď, která míří k mnoha břehům,
nedorazí ani k jednomu.
Ignác z Loyoly

Ve svém článku (ČZ č. 25) uvádí pan Miroslav Šlechta důvody, proč on ji nepotřebuje. Před jeho jméno uvádím "pan", nikoli "bratr", neboť toto slovo má zpravidla určitý ohraničený význam (rodina, církev, Sokol). Také pro jeho odstup od církví bych oslovení bratr nevnucoval.

Autor článku uvádí neblahé zkušenosti s duchovními některých církví za svého letitého hledání, během něhož posléze dospěl jako "potrefený" k odmítnutí církve.

Proti církvi (církvím) se pisatel vymezuje značně radikálně. Opírá se přitom o výroky známých osobností. Uvádí "vyznání víry" Máhátmá Gándhího: „Byl bych se stal křesťanem, kdyby nebylo křesťanů.“ (Nevím, odkud je výrok vyňat, nejde arci o žádné "vyznání víry".) V knize "Můj život" však píše Gándhí z doby svého pobytu v Jižní Africe o křesťanech úplně jinak: „Křesťanští přátelé povzbudili mou chuť k vědění, jež se stala skorem nenasytnou; nedávali mi pokoje, i když jsem chtěl být lhostejným. Když jsem byl v Durbanu, vyhledal mne pan Walton, vůdce jihoafrické hlavní misie. Stal jsem se skorem členem jeho rodiny. Za touto známostí byli ovšem moji křesťanští přátelé v Pretorii.“ Dovolává se i Václava Havla: „Byl bych se stal křesťanem, kdybych současně s přijímáním křesťanství nebyl donucován přijmout i takové věci, proti kterým se zdravý rozum vzpírá.“ Bývalý pan prezident bezpochyby ví, že jsou i otevřenější formy křesťanství než ony zapouzdřené.

Pan Šlechta podpírá své přesvědčení o odkudsi vytržené výroky, aniž zkoumal hlubší orientaci jejich autorů v tomto směru. Z nahodilých výroků mužů tak rozdílných, jako jsou Gorkij, Gándhí a Havel, odvažuje se pan Šlechta vykonstruovat neodpovědně jejich jakési společné záporné proticírkevní stanovisko.

Autor článku se orientuje na této linii a dotvrzuje ji takto: „S plným vědomím zodpovědného porozumění životu odmítám být závislý na nějakém ‚opiu lidu’ podle Engelse“. Ztotožňuje se i s výrokem bývalého stoupence Svědků Jehovových: „Jsem rád, že na mém vztahu k Bohu nikdo neparazituje.“ Své stanovisko dotvrzuje i průpovědí, která mu byla kýmsi darována: „To nejlepší, co vynalezl Bůh, je láska, co vynalezl ďábel, je náboženství a církevnictví.“

Nechme stranou znehodnocující pojem církevnictví, což je bohužel nežádoucí struska církve, ale k otázce náboženství uvedu alespoň, jak mu rozuměl T. G. Masaryk: „Náboženství, to není jen poměr člověka k Bohu, nýbrž také poměr člověka k člověku“ (*Karel Čapek: Hovory s T. G. M.*)

Pan Šlechta se ptá: „Jak mám potřebovat nějakou církev, když mne každá posuzuje podle nekritické konformní podřídivosti a ochoty dávat nekontrolované dary?“ – Autor článku má za sebou zkušenosti řádově jen s několika – podle obsahu rozhovoru by se snad dalo říci církevníky, než aby mohl dojít k závěru, že ho posuzuje každá církev.

Pan Miroslav Šlechta, jak píše, vyhledává společenství s lidmi napříč denominacemi i mimo ně, "v této chvíli i s vámi", tedy s námi. Podivuji se, jak může způsobem tak ponižujícím navazovat společenství s lidmi

Dokončení na str. 3

Malá laická úvaha o Království

V minulé úvaze bylo zmíněno Království Boží a tedy o něm budu psát dnes. Je to samozřejmě opět zásadně důležitá věc pro věřícího člověka. Můžeme si ho nějak představit nebo ho někam konkrétně lokalizovat? Království Boží je samozřejmě tam, kam Ježíš po svém opuštění světa po svém umučení a vzkříšení odešel, tedy v nebesích. Kde to místo je, nevím, ale jisté je, že tam každý přijít nemůže, ačkoliv v Božím plánu je, aby tam mohli vstoupit všichni. Tento plán záchrany počal Bůh uskutečňovat ve chvíli, kdy jeho Syn přišel na svět v lidském těle, vyvrcholil Ježíšovým přijetím a podstoupením potupné bolestné zástupné smrti na kříži až po jeho slavné vzkříšení a odchod tam, kde nám slíbil připravit příbytky, kterých je tam mnoho. Jedině na základě tohoto velkolepého díla Božího je člověku možné se do nebes dostat. Nikdo z žijících na zemi tam přijít nemůže, zato ten, kdo tam přijde, tam bude už stále žít, Ježíš tam se svými věrnými zachráněnými bude večeřet. Jistě skoro každý z nás někdy měl příležitost zažít večeři s někým, na kom mu záleželo. Je to zážitek, na který se těžko zapomene. Kdo Ježíše miluje, jistě jeho velkým přáním je být na seznamu pozvaných na tuto večeři, touží se stát občanem tohoto Ježíšova Království. To bude všechno až po naší smrti, ale na to, abychom měli zkušenost s tímto Královstvím, nemusíme čekat až na tuto chvíli. Ono to Království může přijít přímo sem k nám. Denně se přece modlíme: přijď Království tvé. Protože v nebesích Království už je, prosba o příchod nutně musí znamenat prosbu o jeho příchod sem k nám na zem. Kdyby nebylo možné, aby se to stalo, neříkal by nám Ježíš, abychom ho hledali. Hledat můžeme přece jenom to, co najít lze. Tak hledejme Království, dokonce je to to, co máme dělat jako první. Ale kde a jak ho hledat? Nápověda je samozřejmě zase v Bibli (kde jinde, že?). Ježíš říká, že Království Boží je mezi námi a že patří těm a vejdou do něho ti, kdo jsou jako děti. A z toho mi vyplývá, že hledání Království opět úzce souvisí se srdcem člověka. Cesta hledání Království začíná v srdci. Tam se uskutečňuje vše zásadní, co nasměrovává celý náš další život. V srdci se rozhodujeme pro cestu do Království, pro námahu ho hledat. Ale pozor, také v Bibli stojí, že nejúskočnější ze všeho je lidské srdce. Není tedy možné se na něj automaticky spolehnout, že nás neomylně povede na cestu do Království. Bez podstatné proměny našeho srdce není možné ho najít a být v něm. Nezbývá, než spolehnout na Ježíše, na milost jeho Ducha, který všechno působí ve všem. Jenom, jsme-li v jeho Duchu, je naše srdce schopno být pokorné, tiché, poslušné, věřící a naděje plné, odhodlané a milující. A je-li naše srdce v takovém stavu, pak je to vstupenkou na naše nekončící představení v Království Božím, ve kterém budeme sami i jeho protagonisty. A je to také chvíle, kdy můžeme zkušenost s ním mít již právě teď a tady. Dokážeme-li být v lásce, pak máme i Království. Jestliže se navzájem milujeme, je to ten okamžik, kdy je Království Boží mezi námi, jak o něm hovořil Ježíš. Není to však věc, kterou když zažijeme, už je naším neměnným vlastnictvím. Zas a znova musíme o Království Boží v nás a mezi námi usilovat a prosit. Dál jsme jen poutníky na cestě do něho.

Hleďme tedy, abychom na té pouti byli obuti do sandálů víry, naděje a lásky, opřeni o hůl modlitby. Tak má vypadat hledač a poutník na cestě do Království.

Květuše Červená

Období dospívání

Veřejnost shledává naši mládež ocitající se v období dospívání za agresivní, laxní, povrchní, demotivovanou, línou a sprostou. Padají často nevkusné poznámky a komentáře ze strany rodičů na své ratolesti. I někteří učitelé v našem školství nesou vinu, že se studující nacházejí v morální propasti, beznaději a v totálním bahně.

Měli bychom si pamatovat, že všichni jsme ratolesti společného vinného kmene, a že máme být vlídní mezi sebou. Bohužel postmoderní kastovní systém na školách i v rodinách nabourává osobnost citlivých a přemýšlejících mladých lidí. A proto zastávám názor, že bychom se měli chovat jako představitelé prvotní křesťanské církve a vzájemně si pomáhat, protože vstřícnost a obětavost jsou nejlepším receptem pro současnou společnost.

Ke křehkému období také náleží četné párty a oslavy. Posezení s kamarády v hospodách či restauračních zařízeních často rozvíří místní dění, což může skončit všelijak – pokojně anebo tragicky.

V dravém a uspěchaném systému chybí motivace mladých pro konání dobra. Rodiče většinou na ně nemají čas a učitelé si chtějí co nejrychleji odpracovat určitý počet hodin. Nikdo nemá životní prostor pro své bližní, a tak jsou mezilidské vztahy zkažené.

Nechť se křesťanská církev dále zabývá touto problematikou a misijně působí na mládež, rodiče a učitele, kterých mi je velmi líto. Nechť je Kristus světlem, směřujícím k lásce a vzájemnému pochopení. Nenadávejme na mladé lidi a věnujme jim více vlídnosti a učme je svobodomyslnému uvažování a zodpovědnosti v životě.

Václav Kovalčík

Scestí

Miroslav Matouš

Pokrok spěje
nepochybně kupředu,
ale pochybným směrem.

Podvod změnil náhrdelník
v oprátku
na hrdle civilizace.

Vzděláním stanulo lidstvo
na samém vrcholu
potravinového řetězce.

Technika
umocňuje zlenivělým
zpříjemňování povrchnosti.

Bůh naslouchá srdci
a naše nádherné zpěvy
mohou mu často znít falešně.

Naučil jsem se
rozprávět se svící,
žárovka neodpovídá.

Velebím světlušku,
stranou světel babylonských
úsporně zářící.

Je dvojí způsob:
mít světlo a zářit,
nebo je nemít a zaclánět.

Malá záře zevnitř je vším,
ničím není odlesk světel
zvenčí na okně.

Pablesky
balamutí krátkozraké
zdáním hvězd.

Světlomety nevázanosti
zastiňují
záři svobody.

Ohňostroje
čekají netrpělivě
na nepřítomnost slunce.

Z kazatelského plánu

13. NEDĚLE PO SVÁTCÍCH SVATODUŠNÍCH

Ježíš je ten kámen, v nikom jiném není spásy.

Sk 4,11a 4,12a

První čtení: Neh 2,17
Druhé čtení: Ezd 3,10-13
Evangelium: Mt 21,42
K obětování: Sk 4,11-12
K požehnání: Iz 28,16

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církev náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí sblížit s Biblí. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamyšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Starý zákon 2

Toto připomínání skutků Božích se dělo při společných písních nebo recitacích v chrámu nebo před chrámem. Díkůvzdání a vzývání Hospodinova jména v chrámové bohoslužbě bylo základní výsadou a povinností Izraele.

Ž 105,1-6

Spolu se žalmem 105 tvoří následující žalm důležitou součást liturgie jeruzalémského chrámu. V úvodu obsahuje liturgickou výzvu ke chvalozpěvu.

Ž 106,1-5

Zde je píseň poutníků, stojících před branami chrámu. Střídá se tu radostné chválení Hospodina s vděčným vyznáním a oslavným chvalozpěvem o Boží milosti a dobrotě.

Ž 100,1-5

Ti, kdo byli deportováni do Babylónu, vracejí se díky Božímu milosrdenství. Žalm náleží do skupiny hymnů a vyzývá k písni díků.

Ž 147,1-7

Děkovná píseň jednotlivce. Žalmista ji zpívá v chrámu při bohoslužebném shromáždění jako projev vděčnosti, že Hospodin ho vyslyšel a zachránil. Další děkovná píseň byla liturgií před chrámovou branou, v chrámu a u oltáře.

Ž 116, Ž 118

Děkovná píseň člověka zachráněného ze smrtelného nebezpečí. Další verše obsahují hymnickou chválu Hospodinu.

Ž 103,1-5

Uvádíme žalm, který byl původně děkovnou litanií určenou pro sváteční chrámovou bohoslužbu. Opakuje se věta „Jeho milosrdenství navěky trvá.“ Žalm byl zřejmě přednášen tak, že jednotlivé vyznavačské a děkovné výpovědi recitoval jednotlivec nebo jeden sbor a slova „jeho milosrdenství navěky trvá“ druhý sbor nebo celé shromáždění.

Ž 136

Nevděčný král Uzijáš zpychnul a byl potrestán malomocenstvím.

2 Pa 26. kap.

Zázračně uzdravený král Chizkijáš nebyl za prokázané dobrodiní Bohu vděčný.

2 Pa 32,24-25

Díkůčinění provázelo tzv. oběť pokojnou, která byla projevem vděčnosti Hospodinu.

Lv 7,11-13

Když modlářský král Menaše činil pokání, odstranil z Hospodinova domu všechny cizí bohy a sochy a oltáře. Opravil Hospodinův oltář a obětoval na něm oběti pokojné a oběti díků.

2 Pa 33,1-17

Po návratu z babylónského zajetí opravili Židé jeruzalémské hradby. Když toto dílo dokončili, konali radostnou slavnost posvěcení hradeb; slavnost byla spojena s díkůvzdáním a zpěvem za doprovodu cymbálů, harf a citar. Tu se shromáždili příslušníci pěveckých sborů z okrsku kolem Jeruzaléma a z dvorců, které si tu zpěváci vystavěli. Byly to dva děkovné sbory, které šly naproti sobě po hradbách a radostné veselí se rozléhalo dodaleka.

Neh 12,27-47

Tři mládenci v ohnivé peci vysvobozeni Božím synem velebí Boha, oslavují jej a dobrořečí mu – vděčná píseň tří mužů.

Da 3. kap; Přídavky k Danielovi 3,51-90

Bohabojná Zuzana je křivě obviněna dvěma chlípnými soudci. Daniel prokázal Zuzaninu nevinu a celé shromáždění lidu hlasitě chválí Boha.

Přídavky k Danielovi 13. kap.

Naděje nevděčného roztaje jako zimní jinovatka.

Moudrosti 16,29

Také já budu písní chválit jméno Boží, velebit je budu s díkůvzdáním.

Ž 69,31

Nový zákon

Pán Ježíš uzdravil deset malomocných. Jen jeden projevil vděčnost.

L 17,11-19

Pán Ježíš vzdával díky při každém jídle. Učinil tak i při nasycení tisícového zástupu.

Mt 14,19; 15,36; Mk 8,6; J 6,11.23

Pán Ježíš děkoval nebeskému Otci za pomoc při vzkříšení Lazara.

J 11,41

Pán Ježíš vzdával Bohu díky také při poslední večeři s učedníky – když lámal chléb a když bral do ruky kalich s vínem.

Mt 26,26-27; Mk 14,22-23; L 22,17.19; 1 K 11,24

Texty vybrala:
Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

KNĚŽÍ S CIMBÁLY A POZOUNY

Mt 21,42

Obraz života jako stavby nacházíme v mnohých příslovích a rčeních: buduje svou kariéru; staví vzdušné zámky; každý je svého štěstí strůjcem; zhroutil se mu život… Den po dni sestavujeme kamínky poznání, vztahů a materiálních hodnot, zbavujeme se nepotřebného balastu a pláčeme, když se zdivo drolí. Dokud stavíme svou věž nebo zeď - co nejvyšší, nejpevnější a nejobdivuhodnější, je dost možné, že úhelný kámen nepotřebujeme. Má tvar, který by stabilitu takové stavby mohl ohrozit. Kámen úhelný se nám bude hodit, až budeme chtít ty zdi, sloupy a věže propojit; až budeme hledat společný bod, pojítko pro to, co je vzdálené. Až do zdí, které oddělují, budeme chtít vestavět brány. Až to, co je na odiv, propojíme v budovu, která chrání před nepohodou, skýtá útočiště, nabízí hřejivé teplo a místo pro setkání.

A nyní můžeme otevřít své srdce meditaci, proč právě Ježíš je tím úhelným kamenem, jak to, že právě on spojí to, co by bez něj k sobě navzájem nikdy nedosáhlo, co by zůstalo zakleté v oblouku nikdy nenaplněné touhy. Z Písma víme, že je to jeho oběť, jeho kříž. 15. července letošního roku došlo k výměně zajatců. Dva izraelští vojáci byli zabiti a vráceni svým rodinám, aby pět libanonských teroristů bylo propuštěno a mohlo dále zabíjet. Člověk se brání té představě. Chtěl by získávat, uskutečňovat své touhy, být si sám sebou jistý. Je to slučitelné s obětí? Když je obětován někdo druhý, řeknu si: „Svět je zlý, život není peříčko.“ Je však velmi těžké smířit se s tím, že i ode mě je vyžadována oběť. Ježíš je cesta ke smíření. Kdy však vytryskne z mého srdce vděčnost za oběť Kristovu, za jeho kříž, za oběť tolika křesťanů a lidí, vedených Duchem Kristovým - a tak i za oběť, kterou mohu dát sama? Mohu jen prosit za to, abych mohla říci z hloubky své bytosti: „Díky za tvůj kříž, díky za tvou oběť“ a opřela se o ten kámen celou vahou svých vin, frustrací a nadějí. Už dávno vím, že ten kámen nepovolí ani nejsilnějšímu tlaku ze všech stran a dá té mé malé udejchané stavbičce pevnost a smysl v rámci velkolepého projektu Božího království.

Tvořit znamená propojovat. My neumíme tvořit z ničeho, potřebujeme mouku a vajíčka a upečeme buchtu, tužku a papír a napíšeme dopis, poznatek A a poznatek B a sestavíme parní stroj, stohy učebnic a mraky učitelů, abychom dokázali vyrobit mobil, z něhož někomu pošlu zprávu na počítač: „Nezapomněla jsem na tebe, mám tě stále ve svém srdci.“ Kámen úhelný je tu, aby se propojily nejen rýhy a přenosy dat v mozku, nejen písek s vodou a cementem; ale aby se usjednotil člověk sám v sobě v duchovní stavbu, aby scelení lidé, kteří jsou sami u sebe doma, vytvořili chrám pro Ducha svatého.

Možná nikdy na této zemi zcela nepochopíme "proč" kříže a oběti. Ale stejně jako kněží a stavitelé Hospodinova chrámu po návratu z babylonského zajetí si můžeme obléci sváteční roucho, vzít pozouny a cimbály, opěvovat Hospodina a vzdávat mu chválu a čest, že je dobrý, že jeho milosrdenství nad Izraelem i nad celým světem je věčné.

Světla Košíčková

Pane,
klečím pod tvým křížem.
Přišla jsem dobrovolně tam,
kam mě srdce táhne.
Chci ti nabídnout svou účast.
S prázdnýma rukama
prosím o požehnání,
tryskající ze tvé oběti;
abych mohla obejmout,
vzít kolem ramen ty,
kdo jsou tu stejně jako já;
a připojit se ke chvále
za milost, kterou ses,
každému osobně
i všem společně,
stal kamenem úhelným.

V chrámu sv. Mikuláše připomněli...

Dokončení ze strany 1
kosti je nám nabízen ve všech slovech i skutcích Ježíše z Nazareta. Dlužno podotknout, že oběma kázáním mohli všichni rozumět, protože při rozdávání liturgie a písní před bohoslužbami dostali všichni překlad kázání (buď v češtině, nebo v angličtině).
Po kázáních vedl další část liturgie pražský biskup ThDr. David Tonzar, Th.D. Ukázalo se jako prozíravé rozhodnutí vysluhovat svátost večeře Páně ze dvou kalichů; i tak pravidelné nedělní bohoslužby trvaly tentokrát půldruhé hodiny. Existuje odhad, že ke stolu Páně přistoupili věřící v počtu srovnatelném s bohoslužbami v Betlémské kapli na šestého července.
Na závěr bohoslužeb bratr biskup oslovil přítomné a poté v angličtině popřál zahraničním účastníkům šťastný návrat do jejich domovů. Na úplný závěr těchto bohoslužeb přednesl Freiburský městský sbor pod taktovkou pana Ruelkeho působivé recitační pásmo, jež nám všem svou drsností i jímavostí zpřítomnilo dny Dietricha Bonhoeffera, kdy se v tegelském vězení, jsa odsouzen na smrt, radoval z každé drobnosti každého nového dne.
Oč radostněji jsme se pak loučili s našimi hosty, mezi nimiž byli bratři a sestry až z Austrálie či z Brazílie, když nás všechny čekal slunný den ve svobodném městě.

(fú)

Potřebuji ke své víře církev?

Dokončení ze str. 1
církve, jací jsou podle něho závislí na opiu lidu, zapřažení do otrockého jha, ocejchováni nějakým credem, a dávat jim to nepokrytě najevo jako osvobozený od toho všeho. Neuvádí o církvi ani za mák něco kladného, že by totiž byli i jiní nežli "tzv. věřící", a že by církev vedla k něčemu jinému než k "domýšlivému sebeospravedlňování" a "parazitování". Jsou snad všichni faráři jen "profesionálními doprovazeči"?
Překvapuje mne, že pan Šlechta lovil podpůrné citáty nikoli v horní, ale ve spodní zásuvce: ne snad proto, že hledal, aby nenašel? Podle jeho článku se jeví, že mu je bližší polemický střet než vstřícný dialog a souhlasím s náhledem, že mírou všeho činí sám sebe.
Kdyby pan Miroslav Šlechta chtěl, dopátral by se snadno hodnotnějších pramenů o církvích, než na které se odvolává. Chci uvést za mnohé alespoň jeden.
Měl jsem to potěšení podílet se na překladu knihy Henryka Silesia "Obrácení". Je to příběh muže, jenž se z nacistického zaslepeného mladíka v sovětském zajetí přerodil na věřícího křesťana. Po návratu se stal farářem. Byl (a patrně stále je) si vědom nedostatků církve. Nicméně v závěru knihy píše: „Byl jsem přece do této pochybné církve vekřtěn a pak, po prožití válečného zajetí, jsem se k ní jasně a vědomě přihlásil. Kdybych ji dnes ztratil, byl bych úplně hotov. Církev se mi tedy stala domovem a až dodnes jím zůstala. Našel jsem v ní své místo a úkryt, jaký člověk potřebuje, aby se nezakořeněn na této zemi nestal tulákem."
Je více lidí, kteří zanevřeli na církev, avšak pro příčiny spíše morální než věroučné. Pokud jde o tyto, jistěže není dobré spokojit se s mantinely dogmat a církevně rozmanitých katechismů. Jde v nich o lešení, nikoli o stavbu. Jsou to směrnice, nejsou hotové, směřují výše. Jejich zkoumání, rozšiřování a narušování překonává ztrnulost a činí církev hodnověrnější. "Litera zabíjí, duch oživuje."
Kritika má cenu, je-li konstruktivní, nikoli zdrcující. Vyžaduje hlubší poznání předmětu, nepředpojatost a potřebnou úroveň.

Miroslav Matouš

O bratrství ve víře

Všichni lidé bratry jsou. Tak zní název jednoho z románů J. M. Simmela. Pro křesťana je všelidské bratrství založeno v Božím stvoření Adama - člověka, v němž je zahrnuto celé lidstvo. Proto přikázání "miluj bližního svého" mám zachovávat ve vztahu ke všem lidem, neboť oni jsou Božím stvořením stejně jako já. Bez Boha by nebyl nikdo z nás. Křesťanské je přijímat svého bližního - i nekřesťana nebo bezvěrce - opravdově jako bratra.
Nahlíženo biblicky spojuje lidi nejenom to, že všichni jsou stvořeni k Božímu obrazu, ale i to, že Boží obraz v sobě zatemnili hříchem: „Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy" (Ř 3,23). Lidé jsou bratry, neboť jsou povoláni do života z vůle téhož Otce - Boha. Ale bratrsky táhnou za jeden provaz pouze v tom, že všichni bez rozdílu se nechávají svést z Božích cest.
Důsledkem je, že člověk pak už není člověku bratrem, nýbrž vlkem. Hřích podlamuje bratrství a blíženectví mezi lidmi. Bytostná jednota lidstva - jak se měla uskutečnit v Adamovi a Evě - se obrací v osudové rozdělení, kdy bratr stojí proti bratru. Prvním lidským činem po vyhnání z ráje, který Písmo zaznamenává, je bratrovražda. Příběh Kaina a Ábela se v lidských dějinách stále opakuje. Vražedné pokusy, jak ideologicky sjednotit a sbratřit lidi, aniž by toto sjednocení a bratrství mělo základ v Bohu, poznal na vlastní kůži i náš národ.
Křesťané věří a zakoušejí, že pravé bratrství se uskutečňuje ve spojení s Kristem, jenž je "prvorozený mezi mnoha bratřími" (Ř 8,29). Všichni zhřešili. Avšak skrze víru v Krista jsou všichni, kdo věří, zadarmo ospravedlňováni Boží milostí "vykoupením v Kristu Ježíši" (Ř 3,24). Kristus jako nový Adam obnovuje ztracenou jednotu lidí s Bohem, z níž vychází i jednota mezilidská. Provaz hříchu byl rozvázán na kříži. Jak napsal Jan Hus, nabízí nám Kristus nový "provázek třípramenný" - spletený z víry, lásky a naděje. Bratrské společenství, které má společně táhnout za tento provázek, je Kristova církev.
Ze vzájemně sdílené víry v Ježíše - našeho Pána a prvorozeného bratra - vychází ono pravé bratrství, pro které byli lidé stvořeni. Bratrská jednota nezůstala pouhou ideou, nýbrž stává se v dějinách přístupnou účastí na Kristově mystickém těle, jímž je ve své nejhlubší podstatě církev - Boží lid, v Kristu svolaný v jedno. Tato jednota je založena v eucharistii. Společným slavením a přijímáním svátosti večeře Páně se totiž stáváme skutečně jedním tělem a jednou krví s Kristem. Svátostným jednáním jsme my - údy - sjednocovány v tělo - církev - a tělo sjednocováno s hlavou - Kristem, aby se naplnilo Písmo: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus" (Ga 2,20).
Je křesťanskou povinností jednat s každým člověkem bratrsky jako s mým bližním. Ale proto ho nemusím oslovovat "bratře". Křesťanské bratrství se rodí u stolu Páně, s vírou, že Kristus je uprostřed nás, aby z nás činil nové stvoření. Víra není beztvará. Proto užíváme vyznání víry - kréda. Křesťanská víra má biblický obsah. Kréda jsou shrnutím Písem. Písmo je inspirováno Bohem. V Bohu je pravda. Ten, kdo v uvěřené a poznané pravdě věrně stojí, je křesťanem po příkladu Husově.
Křesťanské bratrství je společným sdílením pravdy, která není abstraktním pojmem, nýbrž cestou a životem. Kdo touto cestou putuje a živí se na ní slovem a svátostmi, je mým bratrem v Kristu. Neboť živý Kristus je pravdou v Bohu skrytou a lidem ve víře zjevovanou skrze slovo a svátosti v bratrském společenství církve.

Mgr. Lukáš Bujna,
farář v Sokolově

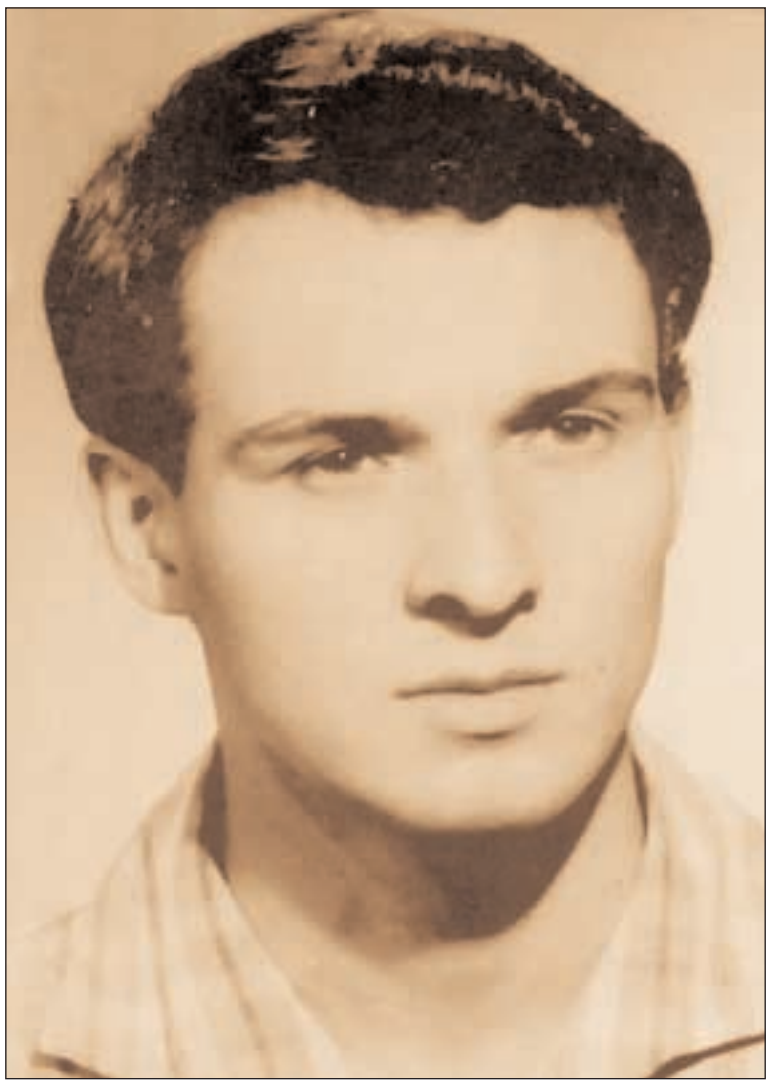

Před 60 lety se narodil Jan Palach

Jan Palach se stal jednou ze symbolických postav českých dějin. V roce 1967 začal studovat na Vysoké škole ekonomické a od roku 1968 studoval na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy. Těžce prožíval vývoj v zemi po sovětské okupaci v srpnu 1968 a 16. 1. 1969 se na protest proti ústupkům okupantům a pro vyburcování národní morálky na Václavském náměstí v Praze polil hořlavinou a zapálil. Těžkým popáleninám za tři dny podlehl. Jeho pohřeb 25. ledna 1969 se stal velkým protestem proti pokračující okupaci. Asi o měsíc později, 25. února 1969 se upálil na stejném místě jiný student, Jan Zajíc, a v dubnu 1969 je následoval v Jihlavě Evžen Plocek.
Jan Palach byl pohřben na Olšanských hřbitovech. Roku 1973 byly jeho ostatky zpopelněny a popel uložen v rodných Všetatech. Převoz proběhl tajně a narychlo. Prázdný hrob byl však hojně navštěvován i nadále. V roce 1990 se urna s popelem vrátila na Olšanské hřbitovy.
V tzv. Palachově týdnu, od 16. ledna do 22. ledna 1989, probíhaly v Praze protestní akce zaměřené proti komunistickému režimu. Jednalo se tak o předstupeň listopadových událostí.
Od roku 1989 existuje ve Všetatech nezisková organizace Společnost Jana Palacha, která pořádá každoroční pietní akce. Ta vznikla obnovením stejnojmenné společnosti, spontánně založené hned po pohřbu (s cílem vybudovat Janu Palachovi pomník). Základní škola ve Všetatech, kterou Jan Palach navštěvoval, po něm byla pojmenována. Po Janu Palachovi je pojmenována také planetka (1834) Palach, kterou 22. srpna 1969 objevil astronom Luboš Kohoutek na hvězdárně Bergedorf. Jméno Jana Palacha nese od ledna 1990 i gymnázium v Mělníce, kde Jan Palach v roce 1966 maturoval.

(red)

Nebeský žebřík – 3. ročník Pouti smíření

O víkendu 26. - 27. července proběhl již 3. ročník Česko-německo-ekumenické "Pouti Smíření".
Toto dvoudenní putování začalo sobotou od 9 h v kostele v Deutscheinsiedelu a pokračovalo v neděli od 9 h, kdy jsme se sešli v pohraničním městečku Nová Ves. Odtud se pokračovalo přes Horu Svaté Kateřiny až do vesničky Malý Háj, kde byla pouť ukončena ekumenickou bohoslužbou.
Letošní pouť se nesla v zamyšlení Ježíšových slov "Já jsem…".
Všichni duchovní, kteří se této pouti účastnili – z české strany husité, evangelíci a římští katolíci, ze strany německé evangelíci – se postupně postarali o duchovní potravu všech přítomných, kteří se v hojném počtu na letošním ročníku sešli.
Z naší církve se letošní pouti účastnili členové náboženských obcí Most a Litvínov se svými přáteli.
Trasa vedla krásnou krajinou krušnohorských lesů a luk, takže nikomu nevadilo osmikilometrové stoupání do kopců. Trasu bez komplikací zvládli jak nejstarší, tak i nejmladší účastníci pochodu.
V krátkých plánovaných zastávkách vždy jeden z duchovních pronesl modlitbu s krátkým zamyšlením (bylo vždy překládáno čeština-němčina) a zazněly i duchovní písně z ekumenických zpěvníků (též česko-německy).
Z německé strany byl přizván hudební sbor, který celé procesí doprovázel hrou na trubky.
Zastavení k modlitbě a písni se konalo také u kostelíka ve vísce Hora Svaté Kateřiny. Odtud celý průvod zamířil rovnou ke kostelu ve vesničce Malý Háj, kde se konala závěrečná ekumenická bohoslužba k ukončení letošního ročníku.
Po příchodu k tomuto svatostánku bylo připravené německou stranou malé pohoštění – ovocné koláče, káva, čaj. Po osvěžení se všichni přítomní odebrali k modlitbám.
Při této bohoslužbě vystoupil německý Evangelický chrámový sbor, který svým krásným vystoupením příjemně doladil celodenní putování.
Všichni účastníci se už při loučení těšili na další ročník této pouti.

Vladislav Vojtěch Hána
duchovní
náboženská obec Most

Zprávy

Návštěva z Essenu v Brně

Skupina z partnerské církve z Essenu pod vedením duchovních Martina Quaase a Angely Scharf navštíví brněnskou diecézi v týdnu od 28. srpna do 4. září. Budou ubytováni v Brně na Lipové 26 a zvou nás k účasti na jejich programu:

V pátek 29. srpna prohlídka města pod vedením sestry Mgr. Pavly Váňové; v sobotu 30. srpna zájezd do Lednice a Hovoran, v neděli 31. srpna bohoslužby na Botanické v 10 h, kde bude kázat A. Scharf (s možností rozhovoru při posezení po bohoslužbách); v pondělí 1. září pak zájezd do Třebíče, v úterý 2. září návštěva Prahy (vlakem); ve středu 3. září zájezd do Kroměříže, Prostějova a Brna-Tuřan na výstavu Jany Wienerové. Odjezd z Lipové vždy (kromě pátku a neděle) v 8.15 h. Program v Hovoranech, Třebíči, Kroměříži a Prostějově připravily místní náboženské obce.

Srdečně zveme.

(dr)

Krakovec 2008

Před odchodem do Kostnice na podzim roku 1414 Mistr Jan Hus pobýval a kázal na hradě Krakovci laskavostí tehdejšího pána hradu. Jako každoročně začátkem měsíce července se scházejí křesťané i ostatní veřejnost vlasteneckého cítění na Krakovci. Tak tomu bylo i letošního 5. 7. při účasti na pobožnosti církve k uctění mučednické smrti M. J. Husa.

Pobožnost vykonal v pokoře k našemu Spasiteli zmocněnec diecézní rady Mgr. Jaroslav Mencl z Berouna.

Víru M. J. Husa v Boží pomoc a život v boji o prosazování pravdy v tehdejší společnosti přítomným přiblížila kázáním Mgr. A. Hana Vítová. V kázání ukázala cestu, jak mají především věřící křesťané žít v odkazu Husově.

Naše poděkování za výsluhu pobožnosti patří oběma duchovním. Pokud nás Pán života a smrti zachová, i v příštím roce rádi přivítáme na Krakovci v den výročí smrti M. J. Husa i bratra biskupa a ostatní příslušníky náboženských obcí, aby tak byla pro příští generace zachována tradice o významu Husova učení i posledního pobytu M. J. Husa v našem okrese.

Rada starších Rakovník

Z česko-německé Pouti Smíření - viz str. 3

Nový kontakt

Náboženská obec Kladno oznamuje nové telefonní číslo na farní úřad, které je 776 129 595. Pevná linka je zrušena.

(rst)

Přednáška v Hodoníně

Česká křesťanská akademie v Hodoníně vás srdečně zve na přednášku s názvem "Eutanázie – skutečně dobrá smrt?", která se koná dne 28. srpna od 18.45 h v římskokatolickém pastoračním centru v Hodoníně (vchod z ulice Sadová). Přednášet bude MUDr. Petr Příhoda, vedoucí Ústavu lékařské etiky 2. lékařské fakulty UK v Praze, redaktor přílohy Perspektivy Katolického týdeníku a externí komentátor rozhlasové stanice ČR 6.

(mr)

Tachovské slavnosti

Srdečně zveme na Tachovské historické slavnosti. Bohoslužby na památníku na Vysoké u Tachova se konají v sobotu dne 16. srpna ve 14.30 h za účasti bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty.

(zk)

Koncert v Náchodě

Od 8. - 16. srpna se v Náchodě uskuteční již XV. běh Kurzu varhaníků a zpěváků naší církve, kteří se představí veřejnosti v Husově sboru v Náchodě na koncertě v pátek 15. srpna. Začátek v 19 h.

(kov)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 11. 8. – 20 h
W. A. Mozart – Requiem
Praga Sinfonietta Orchestra, Vox Pragae Chorus, diriguje: M. Němcová

* 12. 8. – 17 h
Bach, Franceschini, Purcell
M. Pšenička – varhany, Z. Šedivý – trubka, J. Šedivý – trubka

* 13. 8. – 17 h
Bach, Grosse, Vivaldi
M. Lopuchovský – flétna, J. Popelka – varhany

* 14. 8. – 17 h
Bach, Vivaldi, Dvořák
ADAMUS TRIO, J. Adamus – hoboj, J. Adamusová – viola, K. Novotná – cemballo

* 15. 8. – 17 h
Odpolední koncert

* 15. 8. – 20 h
Bach, Vivaldi, Mozart
Prague String Orchestra, Czech Radio Chamber Chorus, diriguje: Š. Britvík

* 16. 8. - 17 h
Bach, Dvořák, Vivaldi
J. Pokorná – varhany, P. Hůla – housle

* 16. 8. – 20 h
Bach, Vivaldi, Mozart
Prague String Orchestra, Czech Radio Chamber Chorus, diriguje: Š. Britvík

* 17. 8. – 17 h
Bach, Händel, Mozart
D. Mimrová – flétna, J. Kšica – varhany

* 17. 8. – 20 h
Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony Collegium
M. Zvolánek - trubka

Kalendarium – srpen

11. 8. 1438 - Albrechtovo vojsko se střetlo u Tábora s oddíly utrakvistické strany Hynka Ptáčka posílené polským kontingentem; po pětitýdenním marném obléhání města odtáhlo zpět do Prahy.

11. 8. 1878 - Narodil se v Libčanech u Hradce Králové **Zdeněk Wirth** (+ 26. 2. 1961 v Praze) - historik umění, který mj. spolupracoval na soupisu českých památek uměleckých a historických (v roce 1902 vydán okres Vysoké Mýto, po kterém následovalo dalších 6 svazků). Vydal i základní ikonografické soubory *Praha v obraze pěti staletí* (1932), *Stará Praha ve fotografii* (1940), podílel se na vydávání *Zmizelé Prahy* (spolu s V. V. Štechem, V. Vojtíškem a Emanuelem Pochem), vydal základní studii o českém barokním architektu Františku Maxmiliánovi Kaňkovi. V roce 1946 byl předsedou Národní kulturní komise, která soustřeďovala konfiskované umělecké předměty.

11. 8. 1813 - Rakousko vypovědělo válku Francii. Severní Čechy se staly dějištěm počátečních přímých válečných akcí páté koaliční války (1813-1814, respektive 1815).

11. 8. 1948 - Narodil se ve Všetatech **Jan Palach** (+ 19. 1. 1969 v Praze) - student - viz i str. 3.

12.-15. 8. 1933 - V Nitře proběhly oficiální státní oslavy 1100. výročí založení prvního křesťanského kostela knížetem Pribinou (833) za účasti vládní delegace v čele s předsedou vlády J. Malypetrem a četných zahraničních hostů. Luďáci (podporovaní i papežským nunciem P. Ciriacim) využili oslav k protivládní nacionalistické demonstraci, na níž A. Hlinka proklamoval program slovenské autonomie. Akce vyvolala rozruch v zahraničí a také napětí mezi ČSR a Vatikánem.

12. 8. 1928 - Zemřel v Ostravě **Leoš Janáček** (* 3. 7. 1854 v Hukvaldech) - hudební skladatel, jehož dílo je oceňováno jako jeden z pilířů světové moderní hudby. Do hudební teorie vnesl nový způsob nazírání na melodii a rytmus na základě pozorování a zápisů nápěvů hovorové mluvy jako pramenů realistické živé melodie a rytmu. Svou metodu potom uplatňoval v praxi ve vokálních dílech, a stala se tak podkladem jeho realistického hudebně dramatického slohu. V operním žánru opouštěl vžité pojetí uzavřených áriových celků.

13. 8. 1403 - Zemřel u Kutné Hory **Smil Flaška z Pardubic** (* asi 1350) - básník, autor rozsáhlé veršované skladby *Nová rada*. Vložil do ní své konzervativní politické názory: zastával práva vysoké šlechty, která měla mít hlavní podíl na vládě, a stavěl se proti králi Václavu IV. Zastával úřad nejvyššího zemského písaře. K odporu proti králi měl navíc i osobní důvody, protože roku 1385 přišel na základě práva o odúmrti o značnou část rodového majetku (Pardubice). Roku 1403 se jako hejtman čáslavského kraje účastnil bojů s Kutnou Horou, která zůstávala věrna králi, a v boji padl.

15. 8. 1308 - Po zavraždění krále Albrechta vlastním synovcem Janem Parricidou (1. května 1308) výrazně poklesl vliv Habsburků ve střední Evropě. Na příměří mezi Fridrichem a Jindřichem Korutanským navázala mírová smlouva mezi oběma protivníky, uzavřená ve Znojmě; za odškodné 45 tisíc hřiven se Fridrich vzdal všech nároků na český trůn a zavázal se Jindřichovi vydat všechna česká a moravská města a hrady, které dosud držel.

15. 8. 1388 - Zemřel v Praze **Vojtěch Raňkův z Ježova** (* asi 1320 Malý Ježov) - teolog, který je znám především tím, že pronesl slavnostní pohřební projev nad rakví Karla IV., v němž zesnulého císaře označil latinským výrazem "pater patriae", otec vlasti. Šlo o nadnesený, pochvalný přívlastek, v té době zcela běžný, který se však později - především pod vlivem barokního a nacionálně orientovaného romantického dějepisectví - začal chápat doslova. V teologických názorech byl velmi tolerantní. Zastával se například Tomáše ze Štítného, prvního laika, který se odvážil psát česky o věroučných otázkách. Sám byl obviněn z kacířství a povolán před avignonského papeže, aby se očistil. Krátce před smrtí sepsal poslední vůli, v níž všechno své jmění věnoval na zřízení stipendií pro české studenty, kteří by se chtěli vzdělávat na universitách v Paříži nebo Oxfordu.

15. 8. 1813 - Ruská a pruská armáda o síle zhruba 100 tisíc mužů se přesunula ve třech proudech ze Slezska do severních a severovýchodních Čech; v oblasti Poohří se spojila s rakouskými vojsky. V severních Čechách byla také soustředěna tzv. Česká armáda pod vedením knížete Schwarzenberka a maršála V. Radeckého z Radče (240 tisíc mužů).

15.-17. 8. 1968 - U příležitosti státní návštěvy rumunského prezidenta N. Ceausesca byla v Praze podepsána Smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi ČSSR a Rumunskem.

17. 8. 1903 - Zemřel v Jaroměři **Pavel Durdík** (* 23. 5. 1843 v Hořicích u Jičína) - lékař, překladatel, cestovatel a publicista, který sedm let působil jako vojenský lékař na Sumatře a Niasu. S Holanďany se účastnil vojenských pochodů proti domorodcům, studoval život Bataků a Niasanů, sbíral a pořádal etnografický materiál a vedl si zajímavé deníky. Jeho etnografické sbírky byly po návratu do Prahy uloženy v Náprstkově museu. Ze svých cest napsal řadu článků, sešitků, ale i cestopisů, *Pět let na Sumatře, O domácím životě Niasovců,* věnoval se i bohaté přednáškové činnosti a nadále cestoval, ale již jen po Evropě. Překládal a propagoval ruská dramata.

17. 8. 1968 - Na žádost maďarského vůdce J. Kádára došlo v Komárně k jeho setkání s A. Dubčekem; Kádár tlumočil značnou nespokojenost Moskvy s vývojem v Československu a poukazoval na možné vážné důsledky z toho plynoucí (vojenskou intervenci).

(red)

Pro děti a mládež

Úhelný kámen

Úhelný kámen je takový, bez nějž by se stavba oblouku celá zřítila. Najdete ten správný chybějící kámen?

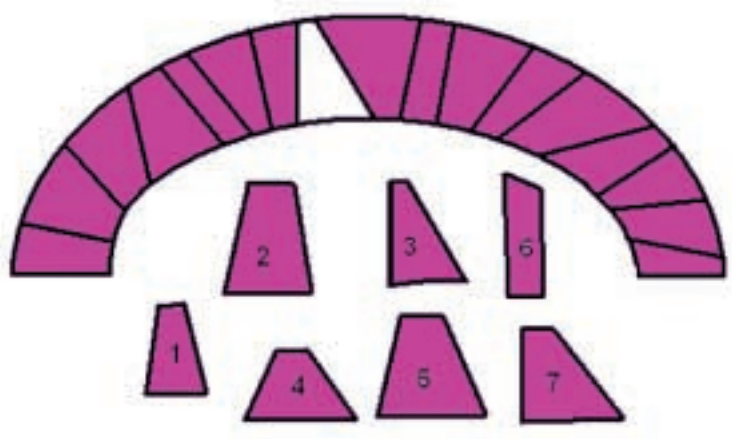

(Řešení z minulého čísla: Chci, buď čist.)

Jana Krajčiříková

Český zápas
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321
Týdeník Církve československé husitské
Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčiříková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9